

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-03

Vår referens

Alexander Nazar

Planeringssekreterare

alexander.nazar@malmo.se

Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65), Stadskontoret

FRI-2024-2062

Sammanfattning

Fritidsförvaltningen har ombetts inkomma med yttrande angående *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig* (SOU 2024:65). Försvarsdepartementets utredning har sin bakgrund i det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges geografiska närområde, vilket anses ställa nya krav på kommuner och regioner i fråga om deras grundläggande verksamhetsförmåga om det blir krig i Sverige. Remissvaret avgränsas till innehåll i lagförslaget som berör förvaltningen och dess verksamheter; särskilda samlingsplatser samt utredningens definition av samhällsviktiga verksamheter.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden godkänner yttrandet.

Fritidsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)
- Remiss angående Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners
- och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65), Stadskontoret
- G-Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 250129
- Yttrande fritidsnämnden 250129

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2025-01-15

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2025-01-23

Fritidsnämnden 2025-01-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Fritidsförvaltningen har ombetts inkomma med yttrande angående *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig* (SOU 2024:65) till stadskontoret som ansvarar för stadens samlade remissvar. Försvarsdepartementets utredning har sin bakgrund i det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges geografiska närområde, vilket anses ställa nya krav på kommuner och regioner i fråga om deras grundläggande verksamhetsförmåga om det blir krig i Sverige. Kärnan i utredningens uppdrag har varit att analysera vilket ansvar och vilka huvudsakliga uppgifter som kommuner och regioner bör ha i fråga om förberedelser för och verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap. Utredningen bedömer att nuvarande reglering inte ställer de krav som i dag bör ställas på kommuner och regioner inför främst mycket omfattande och svårartade fredstida krissituationer eller om det blir krig i Sverige.

Mot ovan bakgrund föreslås *Lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap* (LKRB). Syftet med lagen är att säkerställa att kommuner och regioner under fredstida krissituationer och höjd beredskap har en ändamålsenlig och likvärdig förmåga att fullgöra sina författningsenliga uppgifter och upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter. Kommuner och regioner ska därigenom under sådana förhållanden ha en förmåga att värna människors liv och hälsa, upprätthålla grundläggande värden i samhället samt rädda egendom eller miljön.

Förvaltningens bedömning

Nedan synpunkter avser innehåll i lagförslaget som berör förvaltningen och dess verksamheter. Remissvaret avgränsas till särskilda verksamhetskrav för särskilda samlingsplatser samt utredningens definition av samhällsviktiga verksamheter.

Särskilda samlingsplatser

LKRB innehåller bestämmelser om särskilda verksamhetskrav på kommuner och regioner i syfte att säkerställa deras förmåga att i vissa särskilda avseenden kunna skydda och hjälpa allmänheten. En sådan skyldighet är att varje kommun ska ha tillgång till särskilda samlingsplatser för dem som bor eller annars regelbundet vistas i kommunen för det fall ett beslut om utrymning behöver verkställas inom kommunens geografiska område, eller om det finns särskilda skäl att använda sådana platser under kvalificerade fredstida krissituationer eller höjd beredskap.

Förvaltningen välkomnar lagförslagets ambition att stärka beredskapsarbetet och ser det som självklart att kommunens anläggningar ska användas ändamålsenligt. Förvaltningen

har från migrationsmottagandet 2015 gedigen erfarenhet av att mobilisera stadens anläggningar till förfogande för människor i nöd. Med driftansvar för stadens sporthallar och gymnastiksalar är förvaltningen en nyckelaktör i beredskapsarbetet. Det finns goda möjligheter att nyttja anläggningarna som är belägna med god geografisk spridning i staden. Dock ligger vissa mer otillgängligt till och har sämre förutsättningar avseende parkeringsplatser och dylikt för transport av människor och materiel till och från anläggningen.

För att skapa en helhetsbild kring beståndet och objektens lämplighet hade förvaltningen behövt inventera idrottsanläggningarna och förutsättningarna i dess närmiljö utifrån lagkraven avseende sanitets- och hygienmöjligheter, samt försörjning av vatten, elektricitet, värme och elektroniska kommunikationer med uthållighet om två veckor. En sådan utredning hade även krävt en inventering av brandskydd på respektive anläggning. Vidare hade sannolikt en del investeringar krävts för att samtliga anläggningar ska leva upp till lagkraven. Det är i nuläget svårt att bedöma rimligheten i utredningens kostnadsbedömning om en miljon kronor per särskild samlingsplats är tillräckligt för ändamålsenliga anpassningar.

Förvaltningen eftersöker vidare tydlighet kring om anläggningarna är tänkta att ha förvaringsplats till utrustning för två veckor. Förvaring sker enligt förvaltningen med fördel på centrala lager. Förvaltningen menar därtill att det inom kommuner bör finnas tydliga direktiv för när anläggningar ska läggas om och användas som mottagningsplats för utrymda eller flyende personer från andra kommuner. Fritidsnämnden bör, i högsta möjliga utsträckning, kunna fullgöra uppdraget gentemot nämndens prioriterade målgrupper. Vidare vill förvaltningen understryka att särskilda samlingsplatsers funktion inte är att ersätta Migrationsverkets ansvar för personer som söker skydd i Sverige på grund av krig och/eller förföljelse i deras hemländer.

Samhällsviktiga verksamheter

Samhällsviktiga verksamheter är, enligt betänkandet, sådana som är nödvändiga att upprätthålla även under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Utöver samhällsviktiga verksamheter som bedrivs till följd av åligganden i lagar och förordningar framförs att idrotts- och kulturevenemang också kan bedömas som samhällsviktiga. Kommuner ska vid tillämpning av LKRB ta ställning till vilka verksamheter som är nödvändiga att upprätthålla.

Förvaltningen vill framhålla att alla kommunala verksamheter är nära sammanlänkade och beroende av varandra. Det kan därför bli problematiskt att peka ut vissa förvaltningar särskilt i beredskapsarbetet med hänsyn endast till deras lagstadgade uppdrag. Det är enligt förvaltningen otydligt hur en kommun ska tolka exempelvis fritidsförvaltningens verksamheter som samhällsviktig(a) – vilket är viktigt att förstå för att en kommun ska ha ändamålsenlig och likvärdig beredskapsförmåga. Förvaltningen

efterfrågar därför förtydligande avseende vilka av fritidsnämndens verksamheter som anses vara av grundläggande betydelse för människors liv och hälsa, och därmed samhällsviktiga, samt vilket ansvar och författningsenliga uppgifter som därmed ska tillkomma nämnden enligt LKRB.

Ansvariga

Dzermal Imsirovic Enhetschef

Johan Hermansson Direktör